

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžo/35/2016
Identifikačné číslo spisu: 1013201990
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1013201990.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci žalobcu: S.M.S., spol. s r.o., so sídlom Pionierska 423, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 31 610 811, právne zastúpenej: JUDr. Ľubomírom Porubanom, advokátom so sídlom kancelárie Jilemnického 2, 911 01 Trenčín, proti žalovanému: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mierová 19, 827 15 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 77/2013 z 09. septembra 2013, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/263/2013-59 z 23. septembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/263/2013-59 z 23. septembra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 77/2013 z 09.09.2013 a nepriznal mu náhradu trov konania. Predmetným rozhodnutím žalovaný zmenil rozkladom napadnuté rozhodnutie Ministerstva hospodárstva SR, odboru výkonu obchodných opatrení č. RP-51-1/2013, č. 5/2013-1050 zo dňa 10.07.2013 tak, že účastník konania sa dopustil správneho deliktu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 písm. c/ zákona č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 392/2011 Z. z.“) tým, že doložil žiadosť zo dňa 12.12.2012, doručenú správne orgánu dňa 07.01.2013 a evidovanú pod ev. č. 5/2013 a reg. č. 5/2013, o udelenie licencie na vývoz výrobkov obranného priemyslu - munície kal. 7,62x39 mm (VM3) v množstve 500 000 ks a cene 32.000 eur z územia Slovenskej republiky na územie Ugandskej republiky - nepravdivým dokladom - Certifikátom konečného užívateľa ref. č. PPU/ADM/2/2011-12/101 zo dňa 06.09.2012, za

čo sa mu ukladá v súlade s ustanovením § 39 ods. 3 zákona č. 392/2011 Z. z. pokuta vo výške 3.320 eur.

Krajský súd uviedol, že zodpovednosť za správny delikt podľa § 39 ods. 1 písm. c/ zákona č. 392/2011 Z. z. je jedným z príkladov tzv. absolútnej objektívnej zodpovednosti, pri ktorej zavinenie nie je pojmovým znakom správneho deliktu. Preukazuje sa len porušenie právnej povinnosti, nie zavinenie fyzickej osoby, ktorá za právnickú osobu konala alebo mala konať. Zákon č. 392/2011 Z. z. neformuluje žiadne liberačné dôvody, teda okolnosti, v prípade preukázanie ktorých by sa delikvent mohol zodpovednosti za správny delikt zbaviť. Okolnosti spáchania deliktu, príp. následky ním vzniknuté môžu mať zásadne vplyv len na výšku sankcie. Z listu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR č. 600.031/2013-OKOZ zo dňa 06.02.2013, ako aj z fotokópie záznamu z Veľvyslanectva SR v Nairobi jednoznačne vyplýva, že žalobca sa dopustil správneho deliktu tým, že k žiadosti o vydanie licencie na vývoz výrobkov obranného priemyslu doložil nepravdivý doklad. Tvrdenia žalobcu nasvedčujú tomu, že bol zavedený svojim obchodným partnerom a skutočne nevedel, že certifikát EUC, ktorý priložil k žiadosti o vydanie licencie, je falošný. Krajský súd neprijal argumentáciu žalobcu, že zákon mu neukladá povinnosť overovať pravosť dokumentov, ktoré dokladá k žiadosti o vydanie licencie. Naopak, namiesto je osobitná opatrnosť a starostlivé overovanie každej listiny uplatnenej v licenčnom konaní. Ak by aj žalobca nič nezanedbal, musí znášať podnikateľské riziko spojené s tým, že obchoduje so špeciálnou komoditou a s rizikovou krajinou a okrem vlastných obchodných záujmov rešpektovať záujem štátu na zabezpečení ochrany obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a zachovanie dôveryhodnosti SR. Krajský súd skúmal, či správny orgán náležite zdôvodnil uloženie sankcie v určitej výške, ak zákon pripúšťa rozpätie sankcie, či prihliadol na okolnosti viazané na subjekt, samotný skutok a jeho následok a ustálil, že v danom prípade žalovaný použil svoju diskrečnú právomoc v medziach zákonného rámca a žalobcovi znížil pokutu uloženú prvostupňovým správnym orgánom, pričom pri ukladaní pokuty prihliadal najmä na nízku mieru, význam a čas ohrozenia zahraničnopolitických alebo bezpečnostných záujmov štátu, ako aj nepatrné škodlivé následky protiprávneho konania a pokutu uložil v najnižšej možnej výške 3.320 eur. Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí riadne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a svoje rozhodnutie zrozumiteľne odôvodnil racionálnym zhodnotením skutkového stavu a následného postupu prvostupňového správneho orgánu. Výrok napadnutého rozhodnutia zodpovedá náležitostiam administratívneho sankčného rozhodnutia, obsahuje kvalifikáciu skutku, pre ktorý bola žalobcovi uložená pokuta, je dostatočne zrozumiteľný a určitý, pričom úplne vyjadruje vyriešenie veci, ktorá bola predmetom správneho konania. Z výroku je zrejmé, čo bolo predmetom rozhodovania, na základe akého právneho predpisu a ktorého ustanovenia správny orgán rozhodoval a splňa zákonné náležitosti § 47 správneho poriadku.

K návrhu žalobcu na upustenie od potrestania krajský súd uviedol, že pre upustenie od potrestania aplikáciou všeobecných zásad správneho trestania neboli dané dôvody, keď okolnosti spáchania správneho deliktu nie sú podľa názoru krajského súdu natoľko neprimerané uloženej sankcii, že by bolo nutné vzniknutú disproporciu odstraňovať upustením od potrestania.

Na základe vyššie uvedených skutočností krajský súd konštatoval, že preskúmané rozhodnutie je v súlade so zákonom, preto s poukazom na ust. § 250j ods. 1 O.s.p. žalobu zamietol.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal, keď žalobca nebol v konaní úspešný a žalovaný nemá na náhradu trov konania právo zo zákona.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alternatívne, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie, čo odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie je vydané v rozpore s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súd prvého stupňa rozhodol na základe nedostatočne zisteného a posúdeného skutkového stavu veci a neadekvátne sa vysporiadal so všetkými dôkazmi a argumentačnými tvrdeniami uvedenými žalobcom v jeho žalobe. Rozhodnutia tiež vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď krajský súd síce použil správne právne

predpisy, ale nesprávne ich interpretoval. Preskúmané rozhodnutie nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Orgán súdnej ochrany má nielen rozhodnúť, ale aj vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie. Tým, že súd prvého stupňa nenapravil chyby správnych orgánov, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, a zaťažil svoje rozhodnutie vadou spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, čo súčasne zakladá aj jeho protiústavnosť, pretože riadny chod spravodlivosti v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaväzuje súdy na presvedčivé odôvodňovanie rozhodnutí.

Uviedol, že nie je možné stotožniť sa s konštatovaním krajského súdu, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí riadne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a svoje rozhodnutie zrozumiteľne odôvodnil racionálnym zhodnotením skutkového stavu, keď krajský súd v podstate iba mechanicky prevzal odôvodnenie orgánu prvého stupňa a obmedzil sa na gramatické znenie právnych predpisov namiesto ich interpretácie v intenciách tzv. ducha zákona. Samozrejme, nie je možné spochybníť zodpovednosť žalobcu za správny delikt, pretože boli naplnené pojmové znaky skutkovej podstaty podľa zákona č. 392/2011 Z. z., avšak ani tento zákon nemôže kauzisticky podchytiť okolnosti každej veci. Je nesporné, že v prejednávanej veci nastali výnimočné a špecifické skutočnosti, ktoré nie je možné prehliadnuť. Súd prvého stupňa sa nezaoberal všetkými okolnosťami prípadu, najmä závažnosťou zisteného porušenia povinností (nebola žiadna, pretože žalobca sám vzal späť svoju žiadosť po tom ako sa dozvedel, že certifikát nie je pravý); ani závažnosťou jeho následkov (neboli žiadne, pretože licencia nebola vydaná); ani skutočnosťou, že zistené porušenie bolo odstránené v rámci účinného vnútorného systému prevencie, skôr ako bolo vydanie licencie zamietnuté; ani to, že išlo o jediný výskyt nedostatku počas dlhej histórie žalobcu na úseku obchodovania s výrobkami obranného priemyslu. Súd sa v odôvodnení venoval iba argumentácii žalobcu o absolútnej nemožnosti overiť pravosť dokumentov, ktoré mu boli dodané zo strany ugandských orgánov. Je teda zrejmé, že súd prvého stupňa nepreskúmal postup a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa v medziach podanej žaloby, keď sa komplexne nezaoberal žalobcovými námietkami. V rozsudku absentuje polemika so závažnými právnymi argumentmi, ktoré sa týkali predovšetkým kritiky nemožnosti liberácie pri objektívnej zodpovednosti a princípu proporcionality pri aplikovaní analogiae iuris upustenia od potrestania. Použitie tohto inštitútu bolo odmietnuté slovami, že „neboli dané dôvody“. Takéto lakonické odmietnutie nemožno považovať za jasné, právne korektné a zrozumiteľné vyrovnanie sa so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Napadnuté rozhodnutie ako i rozhodnutia správnych orgánov, ktoré mu predchádzali, sú arbitrárne, resp. zjavne neodôvodnené. Uvedené nedostatky, sa neprejavili len v celkovom odôvodnení, ktoré bez zhrnutia podaní účastníkov konania, citácií právnych predpisov a časti o trovách, tvorí iba skromných 67 riadkov, ale najmä v tej časti, ktoré sa súd zaoberal výškou uloženej pokuty. Napadnuté rozhodnutie de facto potvrdzuje správnosť peňažnej sankcie vo výške 3.320 eur. Odhliadnuc od toho, že pokuta ako taká negatívne vplýva na reputáciu žalobcu a môže vážne poškodiť, jeho povest' na trhu, pre posúdenie, či preskúmaná časť rozhodnutia o uložení pokuty nevybočila z hľadísk a medzí stanovených zákonom, nemôže postačovať púhy odkaz na zákonné ustanovenie, pretože všetky zákonom stanovené kritériá musia byť zvážené jednotlivo a vo vzájomných súvislostiach, inak je myšlienkový proces správneho orgánu podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu o výške pokuty nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Nie je teda zrejmé, akými úvahami sa súd prvého stupňa (ako i správne orgány) riadil a aké kritéria pritom zohľadnil. Tým došlo k podstatnej vade správneho konania, čo má vplyv na zákonnosť rozhodnutia. Ak sa aj krajský súd stotožnil s názorom žalovaného správneho orgánu, že došlo k správne deliktu, tak v napadnutom rozhodnutí neboli preukázané žiadne výrazné negatívne dôsledky protiprávneho konania (ako napr. závažnosť správneho deliktu; spôsob jeho spáchania; pohnútky žalobcu; okolnosti, za ktorých došlo k protiprávne konaniu; dĺžka protiprávneho konania; následky; výška spôsobenej škody; miera ohrozenia verejného záujmu). Žalobca sa vo svojej žalobe dovoľával použitia § 250j ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku a navrhol upustenie od potrestania ako maximum toho čo výnimka z kasačnej kontroly pripúšťa. Súd prvého stupňa preto mal a aj musel využiť svoju diskrečnú právomoc a moderovať výšku uloženej sankcie tak, aby bola primeraná okolnostiam prípadu. Svoju povinnosť zaoberať sa možnosťou zníženia výšky pokuty a to aj pod dolnú hranicu sadzby stanovenej zákonom č. 392/2011 Z. z. nespĺnil a ani neuviedol svoj myšlienkový pochod

ohľadom tohto aspektu prieskumu v rámci plnej jurisdikcie. Namiesto toho sa obmedzil iba na skonštatovanie, že pre upustenie od potrestania neboli dané dôvody.

Podaním doručeným krajskému súdu 01.02.2016 doplnil odvolanie tak, že uložená pokuta môže nielen vážne poškodiť, jeho povest' na trhu, ale môže mať vplyv na rozhodovanie zodpovedných orgánov pri udeľovaní/obnovovaní personálnych a firemných previerok, ako aj obnovovaní koncesie na obchodovanie s vojenským materiálom, čo môže mať likvidačný charakter, a že pri rozhodovaní o ukladaní sankcie nebola zobraená do úvahy skutočnosť, že žalovaný nemá žiadnu možnosť overiť si pravosť dokumentu. Toto je povinnosť Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí, ktorému to vyplýva z príslušného zákona ako poradnému (zodpovednému) orgánu Licenčnej komisie. Navyiac preukázateľne došlo k chybe na území krajiny vydávajúcej Certifikát konečného užívateľa.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že krajský súd sa v konaní dostatočne vysporiadal so všetkými skutkovými zisteniami a jeho rozhodnutie žalovaný považuje za správne. Podľa názoru žalovaného tvrdenie žalobcu, ktorým rozporuje záver súdu, že sa žalovaný v napadnutom rozhodnutí riadne vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a svoje rozhodnutie zrozumiteľne odôvodnil racionálnym zhodnotením skutkového stavu neobstojí, nakoľko ako uvádza aj krajský súd, výrok napadnutého rozhodnutia zodpovedá náležitostiam administratívneho sankčného rozhodnutia, pričom samotný žalobca v odvolaní pripúšťa, že v tomto prípade nie je možné spochybniť zodpovednosť žalobcu za správny delikt, pretože boli naplnené pojmové znaky skutkovej podstaty podľa zákona č. 392/2011 Z. z.. V tomto prípade sa nepreukazuje zavinenie fyzickej osoby, ktorá je oprávnená konať za právnickú osobu. Keďže zákona č. 392/2011 Z. z., ani Správny poriadok neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili žalobcovi zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt, ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť. Žalovaný je toho názoru, že neexistencia liberačných dôvodov v zákone č. 392/2011 Z. z. poukazuje na vysokú citlivosť obchodovania s výrobkami obranného priemyslu, o čom svedčí aj striktné stanovený postup pri vydávaní jednotlivých druhov licencií. Existencia striktného dohľadu štátu nad obchodovaním s touto komoditou je potrebná nielen z dôvodu zabránenia možnosti vzniku zneužitia týchto výrobkov, ale aj preto, aby nedošlo k ohrozeniu bezpečnostných a zahraničnopolitických záujmov SR, ako aj k narušeniu dôveryhodnosti SR v schopnosti zabezpečiť kontrolu obchodovania s touto komoditou. Aplikácia liberačných dôvodov by mohla mať za následok možnosť zneužitia systému štátnej kontroly pri obchodovaní s kontrolovanými komoditami ako je vojenský materiál. Nakoľko žalobca predložením falošného certifikátu EUC (nepravdivého dokladu) naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 39 ods. 1 písm. c/ zákona č. 392/2011 Z. z., bola mu uložená pokuta v súlade s ust. § 39 ods. 3 zákona č. 392/2011 Z. z.. Žalovaný ďalej uviedol, že s námietkami žalobcu, kde žalobca namieta rozsah odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu, najmä v časti, v ktorej sa súd zaoberá výškou uloženej pokuty, nakoľko podľa jeho názoru pokuta negatívne vplýva na reputáciu žalobcu a môže vážne poškodiť jeho povest' na trhu, nesúhlasí, nakoľko či už v rozhodnutí súdu prvého stupňa (alebo správneho orgánu) bolo náležité odôvodnené, že pri ukladaní pokuty správny orgán prihliadal najmä na nízku mieru, význam a čas ohrozenia zahraničnopolitických alebo bezpečnostných záujmov štátu, ako aj nepatrné škodlivé následky protiprávneho konania a uložil pokutu v najnižšej možnej výške 3.320 eur. Žalovaný má za to, že okolnosti spáchania správneho deliktu nie sú neprimerané uloženej sankcii, nakoľko v danom prípade právna povinnosť zo strany žalobcu porušená nepochybne bola. Pokiaľ ide o žalobcom uvádzaný názor, že uloženie pokuty môže vážne poškodiť jeho povest' na trhu, žalovaný sa stotožnil so záverom krajského súdu o tom, že žalobca ako podnikateľ musí znášať určité podnikateľské riziko spojené s tým, že obchoduje so špeciálnou komoditou a s rizikovou krajinou, pričom okrem vlastných obchodných záujmov musí rešpektovať záujem štátu na zabezpečení ochrany obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a s tým súvisiacu osobitnú opatnosť a starostlivé overovanie každej listiny uplatnenej v licenčnom konaní.

Žalovaný uzavrel, že žalobca skutočnosťami uvedenými v odvolaní nepreukázal žiadne dôvody, na základe ktorých by mal odvolací súd zrušiť rozhodnutie prvostupňového súdu.

K rozšíreniu odvolania žalobcu podaním doručeným krajskému súdu 01.02.2016 žalovaný uviedol, že má za to, že žalobca rozšíril dôvody a rozsah odvolania po uplynutí lehoty na podanie odvolania a preto

žalovaný navrhol, aby súd na rozsah a dôvody odvolania doplnené žalobcom neprihliadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu a dospel k záveru, že tomuto odvolaniu nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 vety prvej O.s.p., s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 26.04.2018 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 a 2 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 prvá veta O.s.p.). Preto v správnom súdnictve súd dokazovanie zásadne nevykonáva, vykonáva len také dokazovanie, ktoré je nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, t. j. jeho rozsah je obmedzený účelom správneho súdnictva (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.). Je to tak preto, že úlohou súdu v správnom súdnictve (prvostupňového ani odvolacieho) nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu dopĺňaním rozsiahleho dokazovania, ale preskúmať zákonnosť ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy, t. j. preskúmať aj postup, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí s prihliadnutím na závažnosť zisteného skutkového stavu, ktorý tu bol v čase ich vydania.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívnych spisov správnych orgánov oboch stupňov a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu. S poukazom na uvedené potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Na doplnenie a k jednotlivým odvolacím dôvodom najvyšší súd uvádza, že predmetom súdneho a teda aj odvolacieho konania nebolo spochybňovanie naplnenia znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 39 ods. 1 písm. c/ zákona č. 392/2011 Z. z., ale uložená sankcia - pokuta vo výške 3.320 eur, ako aj okolností, ktoré mali na jej výšku vplyv. Žalobca vzhľadom na absenciu existencie liberačných dôvodov mal za to, že z dôvodu, že v priebehu konania sa preukázalo, že k pochybeniu došlo treťou osobou na území krajiny vydávajúcej Certifikát konečného užívateľa a keďže neboli preukázané žiadne výrazné negatívne dôsledky protiprávneho konania (ako napr. závažnosť správneho deliktu; spôsob jeho spáchania; pohnútky žalobcu; okolnosti, za ktorých došlo k protiprávnemu konaniu; dĺžka protiprávneho konania; následky; výška spôsobenej škody; miera ohrozenia verejného záujmu), mal správny orgán, resp. súd, za aplikácie analogiae iuris upustiť od potrestania. Ak žalobca v žalobe tvrdil, že správny orgán mal možnosť upustiť od potrestania, s týmto názorom sa odvolací súd nestotožnil. Trestný zákon v ustanovení § 40, resp. Zákon o priestupkoch v ustanovení § 11 ods. 3 (na ktoré žalobca aplikáciou analogiae iuris odkazuje), upravujú podmienky, za ktorých môžu súd/správny orgán v trestnom konaní upustiť od potrestania, avšak v preskúmvanej veci takúto právnu úpravu zákon č. 392/2011 Z. z. neobsahuje a podľa názoru súdu teda ani neumožňuje správny orgán, aby upustil od potrestania žalobcu. Inštitút upustenia od sankcie môže správny orgán využiť len v prípade, ak mu hmotnoprávny predpis, ktorého aplikácia v príslušnej veci prichádza do úvahy, takýto postup dovoľuje, keďže ani v trestnom práve nie je inštitút upustenia od potrestania produktom vyvíjajúcej sa judikatúry, ale je zakotvený v Trestnom zákone (resp. Zákone o priestupkoch) s jasne definovanými kritériami, umožňujúcimi jeho aplikáciu na konkrétny prípad. V prejednávanej veci je stanovený sankčný rozsah od 3.320 eur do 166.000 eur, preto postup správneho orgánu, ktorý vyhodnotil žalobcom prezentované kváziliberačné dôvody, ako okolností, ktoré odôvodňujú postup správneho orgánu, ktorý uložil pokutu na úplnom spodku zákonom stanovenej hranice.

Navyše, súd skúmal okolnosti prípadu a dospel k záveru, že v prejednávanej veci nebol na upustenie od potrestania žiaden legitímny dôvod. Komodita, ktorá bola predmetom konania o vydaní licencie na vývoz, má vzhľadom na to, že sa jedná o komoditu obranného priemyslu (munícia), charakter bojových prostriedkov a preto hrozba ich zneužitia vyžaduje mimoriadnu opatrnosť zo strany štátneho dohľadu a regulácie. Práve absolútna zodpovednosť obchodujúceho subjektu, ktorý takto ručí za správnosť predložených listín, núti tento subjekt k opatrnosti pri výbere obchodných partnerov a iných zúčastnených osôb. Je snahou, aby sám oprávnený subjekt prispieval k objasňovaniu kriminality na úseku obchodovania s obranným materiálom, resp. bojovými prostriedkami a to i preventívne, keď z opatrnosti odmietne vykonať transakciu s potenciálne rizikovou stranou. Striktné trestanie deliktov na strane oprávnenej osoby núti k dôslednému výberu obchodných partnerov a iných zúčastnených osôb, čím znižuje hrozbu zneužitia bojových prostriedkov. Napriek tomu, že Uganda je krajinou s konštantne sa rozvíjajúcou ekonomikou, ktorá zaujíma tretiu pozíciu v rámci krajín východnej Afriky, a zároveň je lídrom z hľadiska priamych zahraničných investícií v regióne, patrí medzi najskorumpovanejšie krajiny sveta (zdroj Svetová banka). Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom krajského súdu, že v predmetnej veci sa jedná o špecifickú komoditu a obchod s rizikovou krajinou, čo zvyšuje podnikateľské riziko, ktoré eventuálne musí podnikateľský subjekt znášať.

Spáchanie správneho deliktu žalobcom bolo preukázané, uložená sankcia sa javí ako opodstatnená a riadne zdôvodnená, keď žalovaný prihládol na okolnosti prípadu, ktoré boli dôvodom na zmenu žalobou napadnutého rozhodnutia čo do výšky uloženej sankcie v prospech žalobcu. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd nezistil dôvod na sankčnú moderáciu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu, nebolo potrebné zaoberať sa potrebou predloženia veci Ústavnému súdu Slovenskej republiky na vyslovenie nesúladu spodnej hranice trestnej sadzby s Ústavou (podporne nález Ústavného súdu Českej republiky z 09. septembra 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému ich náhrada zo zákona neprináleží.

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.